

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Q[uod] deus est prima actualissima, opul[ent]issima, ac beatissima vita, &
de multiplici vitæ distinctione, specialiter de triplici vita.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DE FONTE LVC.

callidus. Veritas autem doctrinæ est ipsa doctrina diuinæ & increatæ veritatis ac sapientiæ conformata: vtpote expers erroris. De qua scribit apostolus. Licet nos aut angelus de coelo euangelizet vobis præter id quod euangelizauimus vobis anathema sit. Veritas veræ iusticiæ dupliciter dicitur. Primo prout ipsa iusticia est quædam recitatio, secundo prout quæ ex iusticiæ zelo veritatem fatetur: sicut fit in iudicij foro. Hinc quidam sic dicunt. Veritas consistit in hoc: vt homo in dictis & factis suis rectitudinē diuinæ legis ac sapientiæ conformetur, illamque imitetur, cui se habet conformare debet. Primo in his quæ ad cognitionem pertinent: quod spectat ad veritatem doctrinæ. Secundo in his quæ per seipsum agere debet: quod ad veritatem pertinet vitæ. Tertio in his quæ debet circa alios obseruare aut obseruanda promittere: quod ad veritatem iusticiæ certum est pertinere. De hac triplici veritate dixerunt aduersarij veritatis Christo: Magister scimus quia verax es (ecce veritas vitæ) & viam dei in veritate doces (ecce veritas doctrinæ) & non est tibi cura de aliis (ecce veritas iusticiæ)

Matt. 22.

Quod deus est prima actualissima opulentiissima ac beatissima vita: & de multiplici vitæ distinctione: specialiter de triplici vita.

Psal. 37.

Art. XXIII.

Pud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Cū esse diuinū tanquam pelagus quoddam omnē essentiarum plenitudinē, nobilitatē, excellentiāque contineat & includat: certū quod

esse dei sit esse viuum ac intellectuale. Quumq̄
 deus sit vere atq̄ in fine totius simplicitatis peni-
 tus simplicissimus, in quo (sicut in libro de cau-
 sis probatur) nullorū cōpositio est modorū: eluce-
 scit q̄ ipse sic per se ac essentialiter viuens ipsaq̄
 actualissima vita: imo in ipso prorsus sunt idē eē
 viuere intelligere, & amare. Insuper cū super glo-
 riosissimus deus (prout duodecimo primæ philo-
 sophiæ Aristoteles demonstrauit) sit purus actus
 cuius est omnia alia transmutare, mouere, perfici-
 cere, atq̄ a nullo mutari, moueri, aut perfici: pa-
 lā est q̄ fontalis plenitudo viuendi, ac superditissi-
 ma possessio vitæ ei conueniat. Denique in rebus
 creatis viuere perhibentur q̄ mouent seipsas ad
 actū. Cū itaq̄ superprestatissimus deus, seipsum
 liberrime iuxta sapientiæ suæ censurā ac operis
 sui rationem exemplarem ac idealem ad omnē
 quam in creaturis efficit operationem inducit,
 clarissima est quod ipse verissime viuere affir-
 metur, præsertim cum ipse sit iuxta philosophos
 intellectus vniuersaliter agens, in quo omnia
 intellectualiter idealiterque consistunt. quem
 admodum & Iohannes primo cap. asserit. Quod
 factum est (omnis certe creata essentia) in ipso
 vita erat: id est vitaliter ac exemplariter & sapi-
 entialiter fuit in deo. Hinc ipse apud Iohann. 6.
 vngenuus dei filius testatur, Sicut habet pater
 vitam in semetipso, sic dedit & filio vitam ha-
 bere in semetipso. Et princeps quoque apostolo-
 rum dixit ad saluatorem. Tu es CHRISTVS
 filius dei viui. Opulentissima ergo & prorsus
 nobilissima ac delitiosissima est vita entis altissi-
 mi dei sublimis & bñdicti. q̄ ipsa v̄itas prima

Aristote

Matth. 16.

Z iij sapi

D. DIONY. CARTHV.

Sapientia infinita, voluntas liberrima, charitas
sempiterna, mens supersanctissima incompre-
hensibiliter incircumscriptibiliterque perfecta. In
que beatissima est vita ipsius, in quo omnis per-
fectio tam infinite ac simplicissime est consistens,
cum felicitas dicatur status omnium bonorum
aggregatione perfectus. Nonne superbeatissi-
mus ac superuoluptuosissimus est dominus deus
noster, qui intuendo seipsum conspicit se omnibus
interminabiliter præminere, omnia incompara-
biliter prorsus transcendere, a nullo penitus de-
pendere, nulliusque indigere, cuius cætera cre-
ata sic indigent: ut absque ipsius conseruatione
que imperio nec ad punctum possint durare, &
videt se esse bonitatem immensam, omnipoten-
tem virtutem, supersanctissimam mentem, uni-
uersorum fontale principium, in quo est omnium
bonorum, omniumque pulchrorum ac delecta-
bilium infinita possessio. Contemplatur
esse pulchritudinis infinitæ, suauitatis ac gloriæ
illimitatæ, videt que suæ dignitatis autoritas
que clementiæ, suæ libertatis ac opulentia, suæ
securitatis, æternitatis, iusticiæ atque præexcellen-
tiæ nullus sit finis, nulla mensura, nullum obsta-
culum: & quod ipse sit summus iudex ac rex uni-
uersorum in cuius ditione cuncta sunt posita, in
cuius manu est saluare & condemnare. Rite er-
go beatissimus prædicatur, qui pro felicitate con-
templatiua habet supersus ac omnium perfectæ
entiæ: pro beatitudine actiua totius mundi gubernationem liberrimam: pro felicitate que terrena actiua
sa, quæ in diuitijs voluptate potestate & fama,
honore ac laude exquiritur, habet pro diuitijs in
seipso perfectionem, opulentiamque immensam
ac vtilitatem

ac vniuersorum dominantissimam possessionē,
 pro potestate omnipotentiam, pro voluptate,
 de seipso in se infinitam lætitiā, & de suis effe- *Psalm. 143*
 ctibus gaudium, iuxta illud. Sit gloria domini
 in seculum: lætabitur dominus in operibus suis,
 Pro fama, omnium intellectualium creaturarū
 admirationem: pro laude iugem triumphantis
 ac militantis ecclesiæ collaudatiōem, pro hono-
 re patriæ cultum ab omni consortio deuotorum.
 Præterea a præfata actualissima vita dei proflu-
 it omnis vita creata, vita naturæ, vita gratiæ,
 vita q̄ gloriæ. Vita autem naturæ in vegetati-
 uam sensitiuam secundum locum motiuam, rati-
 onem seu discursiuam ac intellectuam partitur
 Vita vero gratiæ appellatur quæuis actio vir-
 tuosa procedens a gratia: seu conuersatio bona,
 aut ipse habitus gratiæ gratificantis, aut certe
 primus interior & elicitus actus ipsius: quæ est
 habentem deo facere gratum acceptum spirita-
 literq̄ viuentem, vel quæcunq̄ virtus charitate
 formata, seu charitas ipsa: quæ vita animæ nun-
 cupatur. Postremo vita gloriæ est beatitudo æ-
 terna, aut lumen gloriæ ad beatificam dei visio-
 nem mentes beatorum disponens, seu actio quæ
 libet ciuū supernorum iucunda ac gloriosa.

De bonis industrijs quibus ad incrementum
 virtutum, ad perfectionem cōtēplationis
 q̄ gratiam peruenitur.

Art. XXV.

Qm̄ q̄sieris dñm deum tuum, inue- *Deut. 4*
 nies eum: si tamen toto corde q̄sieris
 eum, & tota tribulatione animæ *Greg.*
 tuæ. Vt sanctus ait Greg. Ars arti-
 um est regimē animarum. Sic itidē
 Z V scien-